

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

De Extrema vnctione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

considerantur, tunc non potest per vnam actionem pluribus satisfieri, quia habent idem principium, & eandem rationem formalem, quæ terminatur ad diuersa obiecta, à quibus sicuti plura sunt, ita satisfaciens illis debet specificari per modum plurium, alioqui vnum posset pro centum satisfacere debito mille aureorum, & sic vnica satisfactio non possunt adimpleri plura præcepta sub eadem ratione formali, v. g. religionis, iustitiæ, &c.

Penitentiam in peccato mortali adimplens licet peccet, tamen obligationi penitentia sibi à Confessario iniunctæ satisficit, vt per Syluest. in summ. verb. satisfactio, num. 7. Sor. in 4. distinct. 19. quæst. 1. art. 4. Nauarr. in manual. cap. 3. num. 5. Valent. tom. 4. disput. 7. quæst. 14. puncto 3. vers. non est tamen negandum, Soar. tom. 4. disput. 38. sect. 8. num. 3. & 7. Aegid. de Coninck d. rom. 2. disp. 10. num. 22. cum seqq. Zerol. de Penitent. c. 2. §. quæst. 18. Bonacina d. quæst. 5. sect.

3. puncto 4. num. 1. §. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 32. & 33. Ioan. de Lugo d. tract. de Penitent. disput. 25. sect. 3. num. 30. cum seqq. vbi post Palud. Adrian. Caiet. & Sorum tenet penitentiam posse adimpleri in statu peccati absque graui peccato, Hurtado d. tract. de Penit. disput. 14. difficult. 14. Barthol. à S. Faust. d. tract. de Penitent. lib. 5. quæst. 28. vbi quod peccat, non tamen mort. Penitentia enim facta in peccato fortitur suum effectum adueniente charitate, & sublato obice, & per eam satisficit pœnæ debita, vt per Nauarr. d. cap. 3. num. 5. Henric. d. c. 20. num. 7. Emman. Sâ verb. satisfactio, num. 7. Soar. d. sect. 8. num. 5. Zerol. d. quæst. 18. Bonacin. d. punct. 4. num. 17. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 34. Fagundez d. præc. 2. lib. 9. cap. 4. num. 2. Coninck d. disp. 10. dub. 11. plures, quos refert & sequitur Diana moral. resolut. tom. 2. tract. 4. de Sacram. resol. 85. Ioan. de Lugo d. tract. de Penit. disput. 25. sect. 3. num. 40. Barthol. à S. Faust. d. lib. 5. quæst. 27.

De Operibus satisfactoris.

C A P V T I X.

1 Iusti per opera penitentia, vel sponte assumpta, vel etiam illis præcepta, an possint satisfacere pro pœnis ex peccatis remissis restantibus.

2 Flagella inflicta in hoc mundo à Deo si patienter tolerantur, sunt satisfactoria pro peccatis.

Docet præterea, tantam esse diuinæ munificentia largitatem, vt non solum pœnis, sponte à nobis pro vindicando peccato susceptis, aut Sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositis, sed etiam, quod maximum amoris^a argumentum est, a temporalibus flagellis, à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum Patrem per Christum Iesum satisfacere valeamus.

^a Cap. sunt plures in fi. de penit. dist. 3.

Vide Catech. Roman. Pij V. p. 2. cap. 5. num. 54. Hurtado de Sacrament. tractat. de Penitent. disput. 13. difficult. 3. dum dicit hominem iustum posse bonis operibus satisfacere pro pœna temporaria, aliquando restante post peccatum quoad culpam remissam, Torreblanca de iure spirit. libro 14. cap. 8. num. 12. & 13. vbi quod non solum pœnis à nobis pro vindicando peccato susceptis, sed etiam temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis satisfacere valeamus. & num. 17. dicit quod effectus huius satisfactoris ex opere operato, remittit pœnam temporalem præter illam, quæ respondere potest merito operantis, & num. 18. quod remittit pœnam Purgatorij, nam opera nostra concurrentibus omnibus conditionibus de condigno & iustitia, satisfaciunt pro pœna Purgatorij. Vtrum iusti per ope-

ra penitentia vel sponte assumpta, vel etiam illis præcepta, possint satisfacere pro pœnis ex peccatis remissis restantibus? Affirmant Cardin. Bellarmin. lib. 4. de penitent. cap. 3. cum seqq. Valent. tom. 4. disputat. 7. quæst. 14. puncto 2. Soar. tom. 4. de Penitent. disput. 37. sect. 1. Aegid. de Coninck de Sacram. tom. 2. disput. 10. num. 14. cum sequentibus.

^a Temporalibus flagellis, &c.] Flagella inflicta in hoc mundo à Deo, si patienter tolerantur, esse satisfactoria pro peccatis, docent S. Thom. in add. ad 3. part. quæst. 15. artic. 2. Silu. in summ. verb. satisfactio quæst. 9. Nauarr. in man. cap. 7. num. 4. quos refert & sequitur Iul. Lauer. de Iubilo, & indulgent. part. 2. cap. 5. num. 30. Torreblanca d. lib. 14. cap. 13. num. 23. Hurtado d. disput. 13. difficult. 7. in princip.

DE EXTREMA VNCTIONE.

Visum est autem sanctæ Synodo, præcedenti doctrina de Penitentia adiungere ea, quæ sequuntur de Sacramento extremæ Vnctionis, quod non modò Penitentia, sed & totius Christianæ vitæ, quæ perpetua penitentia esse debet, consummatiuum exultimatum est à Patribus. Primum itaque circa illius institutionem, declarat, & docet, quod clementissimus Redemptor noster, qui seruis suis quouis tempore voluit de salutaribus remedijs

^a Infrâ can. 1. de sacram. Extremæ vnct. b Ephes. 6.

^b aduersus omnia omnium hostium tela esse prospectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramento alijs præparauit, quibus Christiani conferuare se integros, dum viuerent, ab omni grauiore spiritus incommodo possint, ita extremæ vnctionis Sacramento finem vitæ, tanquam firmissimo quodam præsidio munivit. Nam etsi aduersarius^c noster occasiones per omnem vitam quarat, & capiet, vt deuorare animas nostras quoquo modo possit, nullum tamen tempus est, quo vehementius ille omnes suæ versutia nervos intendat ad perdendos nos penitus, & à fiducia, etiam si^d possit, diuinæ misericordia deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vitæ perspicit.

^c 1. Petr. 5. cap. nulli dubitum 3. d. Genes. 3. & infrâ c. 2. in fin.

Vide Theologos in 4. dist. 23. & ibi S. Thom. & Sor. eundem S. Thom. p. 3. q. 29. art. 1. Canonistas in cap. vnico, de Extrema vnctione, Silu. Armil. Victor. Nald. & alios summistas verb. Extrema vnctio, Victorel. de Extrema vnct. Catechism. Roman. eod. verb. Cardin. Bellarm. in controvers. Cathol. tom. 3. lib. vnice, de Sacram. Extrema vnctionis, Valent. tom. 4. disput. 8. Soar. tom. 4. de penitent. disput. 39. cum quinque

seqq. Viuald. in candel. aureo. tit. de Sacram. vbi de Extrema vnctione. Ioan. Maldon. tom. 2. controvers. tit. de Extrema vnctione. Henric. in summ. lib. 3. cap. 8. Fr. Emman. quæst. regul. tom. 3. quæstione 79. art. 3. cum seqq. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Extrema vnctio, Petrus de Ledefina in summ. part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. Extrema vnctionis, Franc. Pitigian. dist. 23. quæstione vnica art. 1. cum seqq. Valer.

Valer. Reginald. in praxi fori panis, lib. 28. num. 43. cum seqq. Agid. de ConincK de Sacrament. & censur. tom. 2. disput. 19. Galet. in margarita casuum conscient. verb. Extrema vnctio. Scip. de Rubeis in aphorism. Episcop. verb. Vnctio Extrema. Barthol. Gauant. in Encbirid. Episcop. eod. verb. Possuin. de officio curati cap. 9. Fernandez in examine Theolog. moral. part. 3. cap. 10. §. 1. Laurent. à Portel in dubijs regularibus verb. Sacramenta numero 11. & 12. Galganet. de iure publico libro 3. tit. 97. Bonacina de Sacrament. disputat. 7. Fr. Ludouic. Miranda in man. Pralat. tomo 1. questione 49. Molfes. in summa Theologia moral. tract. 4. cap. 3. Vin-

cent. Filluc. in questione moralibus tract. 3. cap. 4. cum seqq. Villalob. part. 1. summa tract. 10. difficultat. 4. Paul. Layman. in Theologia moralis libro 5. tract. 8. Tamburin. de iure Abbatum tomo 2. disputat. 7. Ioan. Chapeauille de modo ministrandi Sacrament. tempore pestis cap. 5. Zambran. de casibus in articulo mortis cap. 5. Hieron. Roderic. in compendio question. regular. resolut. 141. de Vnctioe extrema. Torreblanca de iure spirituali libro 2. cap. 11. Hurtado de Sacram. tract. de Extrema Vnctioe, inctipsum de officio, & potestate Episcopi part. 2. allegat. 31. & de officio, & potestate Parochi cap. 22.

De Institutione Sacramenti Extremæ Vnctionis.

C A P V T P R I M V M.

- 1 Extrema vnctio verè & propriè est noua legis Sacramentum.
- 2 Extremæ vnctionis Sacramentum à Christo D. N. institutum.
- 3 Materia proxima sacramenti Extremæ vnctionis est vnctio saltem quinque sensuum facta à Sacerdote.
- 4 Materia Extremæ vnctionis est oleum ab Episcopo benedictum.
- 5 Sacerdos simplex an possit ex commissione Pape oleum, & Chrisma consecrare, seu benedicere.
- 6 Parochus non excusatur à peccato si oleum alterius anni adhibeat, nisi necessitas aliud suaderet.
- 7 Parochus eo casu, quo oleum consecratum creditur non sufficere pro toto anno, licitè potest ei miscere oleum non consecratum in minori quantitate.
- 8 Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt Fratres Cruciferi.
- 9 & Fratres S. Marie de Monte Carmelo.
- 10 Oleum sanctum permittere debet Episcopus quoddam Regularis teneant in eorum Ecclesijs pro usu ipsorum duntaxat.
- 11 Olea sacra possunt ab Episcopo benedici in alia Ecclesia à Cathedrali.
- 12 Olea sacra quot annis ab Episcopo conscriuntur.
- 13 Consecratio sacrorum oleorum debet fieri iuxta formam Pontificalis.
- 14 Olea sacra ex causa necessitatis possunt conscribi ab Episcopo cum minori numero Sacerdotum.
- 15 Oleum sanctum debet asseruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus dispensari alijs Ecclesijs.
- 16 Forma Sacramenti Extremæ vnctionis.
- 17 Vngi potest organum sensus magis obuium si periculum fuerit in mora.

Instituta est autem sacra hæc Vnctio infirmorum, tamquam verè, & propriè Sacramentum noui Testamenti, a à Christo Domino nostro, a apud Marcum quidem insinuatum, b per Iacobum autem Apostolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Infirmatur, inquit, quis in vobis? inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, & vngentes eum oleo, in nomine Domini: & oratio fidei saluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus, & si in peccatis sit, dimittentur ei. Quibus verbis, vt ex Apostolica traditione, per manus accepta, Ecclesia, didicit, docet materiam, formam, proprium ministrum, & effectum huius salutaris Sacramenti. intellexit enim Ecclesia, materiam esse oleum, ab Episcopo benedictum, nam Vnctio aptissime Spiritus sancti gratiam, qua inuisibiliter anima ægotantis inungitur, representat, & formam deinde esse illa verba, Per istam vnctionem, &c.

a Marc. 6.
b Iacob. 5. c.
presbyteros
95. dist. c. 1.
6. r. de Sac.
Vnctione
Concil. Ca-
hilon. c. 48.
Innoc. 1.
epist. 1. c. 8.

Extremam Vnctionem verè, & propriè esse nouæ legis Sacramentum, probant S. Thom. 3. part. quest. 29. art. 1. Soar, tomo 4. de panis. disputat. 39. sect. 1. & 2. Fr. Emman. quest. regul. tom. 3. quest. 79. art. 1. Franc. Pitigian. dist. 23. quest. unica, art. 1. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 28. numero 43. Azor. institut. moral. part. 1. libro 4. cap. 11. quest. 1. statim in princ. Agid. de ConincK de Sacrament. tomo 2. disputat. 19. dub. 1. Bonacina eodem tract. disputat. 7. quest. unica puncto 1. numero 1. & 3. Fernandez in examine Theolog. moral. part. 3. cap. 10. §. 1. numero 13. Ioan. de Lugo de Sacrament. in genere disputat. 7. sect. 1. num. 3. in fine. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 10. numero 7. Hurtado de Sacrament. tract. de Extrem. vnctione diffie. 1. Et nullum in veteri lege respondere potuit Sacramentum huic Extremæ vnctionis, quod, est quædam immediata preparatio ad gloriam, & ingressum ad cælum; quia pretio nondum soluto aditus in cælum, patere non potuit, vt docet Sayr. de Sacrament. in genere lib. 3. cap. 4. quest. unico, art. 2. vers. quintum est. prope med.

2. a Christo Domino nostro, &c.] Vide Henriq. in summa libro 3. cap. 7. Sayr. de Sacrament. in genere libro 2. cap. 2. questione 2. artic. 2. & quest. 3. art. 2. vers. de Sacramento Extremæ vnctionis, Baldun. iun. super opera controuers. Bellarm. part. 2. lib. 6. cap. 1. Valq. in 3. p. tom. 2. disp. 135. num. 4. Valer. Reginald. lib. 28. à num. 45. Emman. de Valle de incan-

tat. & ensalmis sect. 2. cap. 11. numero 7. & numero 18. cum seqq. Bonacina dist. puncto 1. num. 2. & 3. Molfes. in summa Theologia moralis tract. 4. cap. 3. numero 21. Filluc. in quest. moral. tom. 1. tract. 3. cap. 4. numero 66. & 74. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 10. num. 7. & 10. Hurtado à tract. de Extrema vnctione diffie. 3.] Vngentes eum oleo, &c.] Vnctionem saltem quinque sensuum factam à Sacerdote esse materiam proximam huius Sacramenti, docent S. Thom. in 4. dist. 23. quest. 2. art. 3. Agid. de ConincK de Sacram. tom. 2. disp. 19. dub. 3. num. 12. Zambran. d. cap. 5. in princip. num. 3. Bonacina d. puncto 2. num. 9. Ego ipse d. cap. 22. num. 27. vbi num. 28. aduerto in illis vngendis non esse, necessarium ordinem necessitate Sacramenti, quia mutato ordine adhuc completa manet significatio, & num. 31. quod si ægrotus manibus careat, vngenda est caro propinqua: si oculis careat, locus oculorum vngi debet, & nu. 33. & 34. quod in casu necessitatis, quando periculum est in mora, sine culpa poterit vna auris, vel vna manus inungi, & quod tunc causa celebrandi propter periculum inuitantis mortis vnctiones sine cruce fieri nihil obstat.

3.] Materiam esse oleum ab Episcopo benedictum.] Vide Sayr. de Sacrament. in genere libro 1. cap. 3. quest. vnic. art. 3. §. de Sacramentis, vers. de Extrema vnctione. Zcrol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Extrema vnctio §. 1. Petr. de Ledefina

3.
4.

- in *summa part. 2. de Sacram. vbi de Extrema vñct. cap. 2. Azor. insit. moral. p. 1. lib. 2. cap. 9. vers. quotiescunque, in fine. Valer. Reginald. d. lib. 28. num. 50. cum seqq. Aegid. de ConineK d. disput. 29. à num. 5. Bonacina d. quest. unica puncto 2. num. 2. Fernandez. d. §. 1. num. 2. Vincent. Filliuc. in quest. moralibus tract. 3. cap. 4. Zambran. de Extrema vñctione cap. 5. in prin. num. 3. Torreblanca d. lib. 2. cap. 10. num. 11. cum seqq. Hurtado d. tract. de Extrem. vñct. diffie. 5. metipsum de officio, & potestate Episcopi p. 2. alleg. 31. num. 13. & de officio, & potest. Parochi cap. 22. num. 24. cum seqq.*
5. Vtrum Sacerdos simplex ex commissione Papæ possit oleum, & Chriftina consecrare, seu benedicere? vide Sot. in 4. dist. 23. q. 1. Caiet. in 3. p. q. 72. art. 3. Fusc. de visit. lib. 1. cap. 6. num. 7. Viuald. in candel. aureo, vbi de Extrema vñct. tit. de materia num. 4. Henriq. lib. 3. cap. 8. §. 2. Barth. ab Ang. dial. 3. §. 98. Fernand. d. §. 1. num. 2. in fine. Zambran. de casibus in art. mortis cap. 5. num. 3. Bonacina d. puncto 2. num. 3. vbi ait affirmatiuam sententiam probabilem sibi videri, & num. 4. resoluit oleum oliuarum esse materiam sufficientem huius Sacramenti, etiam si benedictum sit ab Episcopo alia benedictione, quam benedictione consueta ab Ecclesia, & num. 5. asserit non esse validum Sacramentum Extremæ vñctionis, si aliud oleum per errorem adhibeatur, præter oleum infirmorum, refero ego ipse d. alleg. 31. num. 16. & d. cap. 22. nu. 24.
 6. Non videri à peccato excusandum Parochum si oleum alterius anni adhibeat, resoluit Bonacina d. quest. unica puncto 2. num. 6. Vgolin. de officio, Episcopi cap. 7. §. 2. num. 1. Possuin. de officio Curati cap. 9. num. 1. Ludouic. à S. Ioanne de administr. Sacrament. art. 5. de Extrema vñctione num. 1. Torreblanca d. lib. 2. cap. 10. num. 16. quia debet esse benedictum eo anno, vt præcipitur in cap. litteris, de consecrat. dist. 3. nisi necessitas aliud suaderet, tunc enim posse Parochum vetere oleo morituros vngere, donec nouum ipsi ab Episcopo transmissum fuerit, resoluit Zambrã. d. cap. 5. dubit. 4. num. 15. Vgolin. d. §. 2. num. 2. Paul. Layman. in Theolog. morali lib. 5. tract. 8. cap. 2. num. 4. vbi aduertit quod si aduentante nouo ex veteri aliquid remanserit in lampadibus Ecclesiæ, quæ ante venibile Sacramentum sunt, ponendum est vt comburatur, refero Ego ipse d. cap. 22. num. 25.
 7. Parochum eo casu, quo oleum consecratum creditur non sufficere pro toto anno, licite posse ei miscere oleum non consecratum, quando timet fore vt oleum consecratum non sufficiat, modò quod additur sit minoris quantitatis consecrato, argum. cap. quod in dubijs, de consecrat. Ecclesiæ, resoluit Fusc. de Visitat. lib. 1. cap. 6. num. 10. Possuin. d. cap. 9. num. 2. Bonacin. d. puncto 2. num. 8. Ego ipse d. alleg. 31. num. 17. & d. cap. 22. num. 26. Ludouic. à S. Ioanne d. loco num. 2. Zambran. d. c. 5. dub. 5. Torreblanca d. lib. 2. cap. 10. num. 17.
 8. Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt Fratres Cruciferi, Vrbanus III. cons. 1. incip. Cum antecessor. 7. Kal. Aprilis 1137.
 9. Oleum sanctum pro administranda Extrema Vñctione suis Fratribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo

per Archiepiscopos, & Episcopos exhiberi iussit Clemens VIII. consil. 57. incip. Exponi. 24. Martij 1599.

Oleum sanctum permittere debet Episcopus quod Regulares teneant in eorum Ecclesijs pro ipsorum vsu dumtaxat, Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 8. num. 10. vbi refert decisum in S. Congreg. Episcop. & Regul. in Aesina 13. Iulij 1589.

Olea sacra possunt ab Episcopo benedici, & consecrari etiam in alia Ecclesia. si à Cathedrali abfuerit, idè Aldan. d. tit. 8. num. 11. vbi ait resolutum à S. Rit. Cong. in Oriolen. 17. Nouemb. 1600.

Olea sacra quotannis ab Episcopo confici, & suæ diocesis Presbyteris distribui debent, crematis veteribus, & vetera non possunt adhiberi, postquam noua sunt consecrata, Aldan. d. tit. 8. p. 12. vbi asserit decisum in S. Congreg. Rit. in Cepten. 7. Septembris 1601.

Oleorum sacrorum consecratio debet fieri omnino iuxta formam Pontificalis, & Canonici supplere debet, si numerus sufficiens Presbyterorum non addit præter Canonicos, Aldan. d. tit. 8. num. 13. vbi ait sic fuisse resolutum ab eadem S. Rit. Cong. in Lauretana 9. Maij 1606.

Olea sacra ex causa necessitatis possunt confici ab Episcopo cum minori numero Sacerdotum quam præscribitur in Pontificali, Aldan. d. tit. 8. num. 14. referens ita fuisse decisum ab eadem S. Congreg. Rit. in Curien. 21. Augusti 1604. & in Naxien. 12. Martij 1616.

Oleum sanctum debet asseruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus dispensari alijs Ecclesijs, Aldan. d. tit. 8. num. 18. vbi attestatur ita resolutum ab eadem S. Congreg. in Thescanon. 19. Augusti 1619.

Formam deinceps esse illa verba, &c.] Vide Henriq. in summa lib. 3. cap. 8. §. 3. Sayr. de Sacrament. in genere lib. 1. cap. 3. art. 5. vers. in Extrema vñctione, Aegid. de ConineK d. disput. 19. à num. 13. Valer. Reginald. d. lib. 28. à num. 54. Petr. de Ledesma in summa part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. Extremæ Vñctionis, cap. 3. Bonacina d. quest. unica puncto 3. sub rub. Quam sit forma Sacramenti Extremæ Vñctionis, Fernandez d. §. 1. num. 4. & 5. Sot. romano 4. de poenit. disput. 40. scilicet 3. Moies. in summa Theolog. morali, tract. 4. cap. 3. num. 27. Paul. Layman. in Theolog. morali, lib. 5. tract. 8. cap. 3. metipsum de officio, & potestate Parochi cap. 22. num. 35. Torreblanca de iure ipsius, lib. 2. cap. 11. num. 25. Hurtado d. tract. de Extrema Vñctione dist. 7.

Vbi autem periculum fuerit in mora, vel morbus esset contagiosus, puta tempore pestis, credunt infra citandi satis esse si vngatur organum sensus magis obuii, dicendo, Per istam sanctam vñctionem, & piissimam suam misericordiam indulgent tibi Dominus quicquid deliquisti per visum, auditum, odoratum, gustum, tactum, & gressum. Ita Sot. ar. d. tom. 4. disput. 41. scilicet 2. Victorel. de Extrema vñctione, §. de singulis vñctionibus, Aegid. de ConineK d. disput. 29. dub. 5. Possuin. d. cap. 9. num. 19. Bonacina d. quest. unica puncto 3. num. 5. Capeauille de modo administrandi Sacramentum tempore pestis cap. 5. q. 30. Paul. Layman. d. cap. 3. vers. secundò, Ego ipse d. num. 35.

De effectibus Sacramenti Extremæ Vñctionis.

C A P V T I I.

1 Doctores de effectu Sacramenti Extremæ vñctionis agentes;	3 Primarius huius Sacramenti effectus tollere reliquias præcedentium peccatorum.
2 Sacramentum Extremæ vñctionis impedit suum effectum in vltima vñctione.	4 Huius Sacramenti effectus est sanitas corporis.

a Jacob. 5.
Ibidem.
b Infra can. 2. de Sacram. extremæ Vñctio. Genes. 3.

Res porrò, & effectus huius Sacramenti illis verbis explicatur: Et oratio fidei saluabit infirmum, & alleniabit eum Dominus, & si in peccatis sit, dimittentur ei. res etenim hæc gratia est Spiritus sancti, cuius Vñctio delicta, si quæ sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit, & ægroti animam alleniât, & confirmat magnam in eo diuinæ misericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus subleuatur, & morbi incommoda, ac labores, leuius fert, & tentationibus Dæmonis, calcaneo infidiantis, facilius resistit, & sanitatem corporis interdum, vbi salutem animæ expedierit, consequitur.

Vide

1. **V**ide Henric. in summa lib. 3. cap. 9. Franc. de Pitigian. dist. 23. quest. unica art. 8. Petrum de Ledema in summa par. 1. de Sacrament. ubi de Sacramento Extrema vnctionis cap. 4. Soar. tom. 4. de poenit. disput. 41. sect. 1. Sayr. de Sacrament. in genere lib. 5. cap. 1. quest. unico art. 2. vers. de Sacrament. Extrema vnct. Aegid. de Coninck de Sacrament. tom. 2. disput. 19. num. 16. cum seqq. Bonacin. in simili tract. disput. 7. quest. unica. puncto 6. a num. 1. Fernandez in examine Theolog. moralis part. 3. cap. 10. §. 1. num. 10. Balduin. iun. super opera controuers. Bellarmini part. 2. lib. 6. cap. 2. Vincent. Illiuc. in quest. moral. tract. 3. c. 6. num. 117. cum seqq. Ioan. Sanci. in select. disp. 27. num. 16. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 12. num. 30. cum seqq. Hurtado de Sacram. tract. de Extrem. vnct. diff. 8.

2. Sacramentum Extrema Vnctionis impendere suum effectum in vltima vnctionis virtute omnium prece-

dentium, resoluunt Sot. in 4. dist. 23. quest. 1. art. 1. Azor. in sit. moral. p. 1. lib. 10. cap. 19. q. 5. in fine. Aegid. de Coninck d. disput. 19. dub. 6. Bonacin. d. puncto 6. num. 2.

a. Ac peccati reliquias abstergit.] Primarium huius Sacramenti effectum esse, tollere reliquias precedentium peccatorum tam originalis, quam actualium, mortalium, & venialium, tenent per hunc text. Aegid. de Coninck d. disput. 19. dub. 5. num. 17. Torreblanca d. lib. 2. cap. 11. num. 31. late Hurtado d. tract. de Extrema vnct. diff. 8.

β. Et morbi incommoda, ac labores, &c.] Sanitatem corporis esse huius Sacramenti effectum & rem, explicat Ioan. de Lugo de Sacrament. in genere disput. 2. sect. 8. num. 166. proindeque conferre salutem corporalem quando expedit, tradunt Valent. tom. 4. disput. 8. quest. 1. puncto 3. Suar. part. 3. tom. 4. disput. 41. sect. 3. ex num. 1. Torreblanca d. lib. 2. c. 11. num. 32.

De Ministro Sacramenti Extrema Vnctionis, & tempore, quo dari debeat.

C A P V T I I I.

1. Ministri proprii Extrema vnctionis sunt Ecclesie Presbyteri.
2. Regulares Sacerdotes, qui Extremam vnctionem sine proprii parochialis Presbyteri speciali licentia ministrauerint, ipso iure excommunicationem incurrun Sedi Apost. specialiter reseruatam.
3. Regulares possunt Extremam vnctionem toties quoties opus fuerit, ministrare omnibus & singulis Fratribus professis, conuersis, oblatiis, donatis, nouitijs, & seruatoribus secularibus.
4. Excommunicationem Clem. 1. de priuileg. non in-

- currunt Religiosi administrantes cum ratihabitione parochi, vel in casu necessitatis ipso absente.
5. Sacerdotes plures simul cum Curato eodem tempore possunt Extremam vnctionem dare.
6. Extrema vnctio illis infirmis presertim adhibenda, qui tam periculose decumbunt, vt in exitu vitæ constituti videantur.
7. Extrema vnctio vt exhibeatur non est expectandus articulus, quo infirmus omni prorsus sensu careat.
8. Extrema vnctionis Sacramentum iterari potest statu infirmitatis mutato.

Iam verò, quod attinet ad præscriptionem eorum, qui & suscipere, & ministrare hoc Sacramentum debent, haud obscure fuit illud etiam in verbis prædictis traditum, nam & ostenditur illic, proprios huius Sacramenti ministros esse Ecclesie Presbyteros. quo nomine, eo loco, non atate seniores, aut primores in populo intelligendi veniunt, sed aut Episcopi, aut Sacerdotes, ab ipsis ritè ordinati, per impositionem manuum presbyterij. Declaratur etiam, esse hanc Vnctionem a infirmis adhibendam, illis verò presertim, qui tam periculose decumbunt, vt in exitu vitæ constituti videantur, vnde & Sacramentum exentium nuncupatur, Quod si infirmi post susceptam hanc Vnctionem conualuerint, iterum huius Sacramenti subsidio, inuari poterunt, cum in aliuo simile vitæ discrimen inciderint. Quare nulla ratione audiendi sunt, qui contra tam apertam, & dilucidam Apostoli Iacobi sententiam doceant, hanc Vnctionem vel signentum esse humanum, vel ritum à Patribus acceptum, nec mandatum Dei, nec promissionem gratiæ habentem, & qui illam iam cessasse asserunt, quasi ad gratiam curationum dumtaxat in primitiua Ecclesia referenda esset, & qui dicunt, ritum, & vltum quem sancta Romana Ecclesia in huius Sacramenti administratione obseruat, Iacobi Apost. sententiæ repugnare, atque ideo in alium commutandum esse, & denique qui hanc extremam Vnctionem à fidelibus sine peccato contemni posse affirmant. hæc enim omnia manifestissime pugnant cum perspicuis tantj Apost. verbis. Nec profecto Ecclesia Romana, aliarum omnium mater, & magistra, aliud in hac administranda Vnctione quantum ad ea, quæ huius Sacramenti substantiam perficiunt, obseruat, quam quod beatus Iacobus præscripsit. Nec verò tanti Sacramenti contemptus absque ingenti scelere, & ipsius Spiritus sancti iniuria esse possit.

Hæc sunt quæ de poenitentia, & Extrema Vnctionis Sacramentis hæc sancta oecumenica Synodus profitetur, & docet, atque omnibus Christi fidelibus credenda, & tenenda proponit. Sequentes autè canones inuiolabiliter seruandos esse tradit, & asserentes contrarium perpetuò damnat, & anathematizat.

1. **E**xtrema Vnctionis proprios ministros esse Ecclesie Presbyteros, per hunc text. asserunt Cardin. Bellarm. in controuers. Catholic. tom. 2. lib. de Extrema vnctione cap. 9. in princip. Soar. tom. 4. disput. 43. Henric. in summa lib. 3. cap. 13. §. 2. Fr. Emman. quest. regul. tom. 3. quest. 79. art. 1. Sayr. de Sacrament. in genere lib. 2. cap. 2. quest. 3. art. 2. vers. de Sacramentis, in med. Petr. de Ledema in summa part. 1. de Sacrament. ubi de Sacramento Extrema vnctionis, capite 5. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Extrema vnctio. §. 2. Valer. Reginald. in praxi fori poenitent. lib. 28. à num. 60. Aegid. de Coninck de Sacrament. & censur. tom. 2. disput. 19. à num. 27. Bonacin. etiam de Sacrament.

disput. 7. quest. unica, puncto 4. à num. 1. Fernandez in examine Theolog. moralis part. 3. cap. 10. §. 1. num. 8. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tom. 1. tract. 2. questione 53. Molfes. in summa Theologie moralis tract. 4. cap. 3. num. 32. Vincent. Illiuc. in quest. moralibus tract. 3. cap. 5. num. 87. Paul. Layman in Theologia morali lib. 5. tractat. 8. cap. 6. à num. 1. Zambrán. de casibus in articulo mortis cap. 5. dub. 8. num. 2. Ludouic. à S. Ioanne de administrat. Sacrament. artic. 5. de Extrema vnctione num. 22. Torreblanca de iure spirituali lib. 2. cap. 11. num. 26. cum seqq. Hurtado de Sacrament. tractat. de Extrema vnct. diff. 12. Hieron. Roder. in compendio quest. regul. resolut. 141. à num. 1. Tambur. de iure

a Cap. illud superfluum 95. dist. & infra c. no. vlt. b. 1. Tit. 4. Iacob. 5.

c Infra con. 3. de Sacrament. l. xtr. vnct.

d Cap. non lic. 12. dist. 23. in fin. de summa Trinit. & cap. fin. de foro compet.

iure Abbatum, tom. 2. disput. 7. quæst. 2. Ego ipse de officio, & potest. Parochi cap. 22. à princip. qui ferè omnes numeris immediate seqq. resolvunt non posse Presbyteros hoc Sacramentum administrare nisi habeant iurisdictionem, & ab Ecclesia non impediatur, ac propterea graviter peccare qui non est proprius Sacerdos, aut Parochus, vel qui facultatem non habet à proprio Parocho, si hoc Sacramentum ministraverit, quia hoc ad proprii Pastoris pertinet officium, & nullus mittere debet falcem in messem alienam, sibi que alienam iurisdictionem usurpare.

2. Regulares autem Sacerdotes, qui clericis, secularibus, siue laicis Sacramentum hoc sine proprii parochialis Presbyteri speciali licentia ministraverint, ipso iure excommunicationem incurrere Sedi Apost. specialiter reservatam probat text. in Clement. 1. de privileg. & ex illa colligunt Henric. in summ. lib. 13. cap. 40. §. 4. littera N. Fr. Emman. quæst. regul. tom. 2. quæst. 60. art. 2. versic. decima, Zerol. d. verb. Extrema unctio, §. 2. Azor. insit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 13. quæst. 5. vers. primus, Paul. Comitol. respons. moral. lib. 1. quæst. 44. Ludovic. Miranda in man. Pralator. tom. 1. quæst. 46. art. 1. Aloys. Ricc. in praxi aerea resolut. 210. versic. duodecimo, Laçana in summ. quæstionum Regular. cap. 9. num. 31. & cap. 21. num. 10. Bonacin. d. puncto 4. num. 6. Ego ipse de officio, & potestate Episcopi part. 3. allegat. 50. num. 96. secundum Lugdunen. impress. & de offic. & potest. Parochi e. 22. num. 3.

3. Omnibus tamen, & singulis Fratribus professis, conuersis, oblati, donatis, novitijs, & servitoribus secularibus, aut pauperibus in hospitalibus suis degentibus, posse ipsos Regulares Sacramentum hoc toties, quoties necessarium fuerit, ministrare absque alicuius pœnæ incursum, concessit Eugenius IV. Fratribus Minoribus, referunt Ludovic. Miranda d. art. 1. vers. sed pre. Portel. in dubijs rogul. verb. famuli, seu familiares, num. 1. Tambur. d. disput. 7. q. 3. in princip. Hieron. Roder. in compendio quæst. regul. resolut. 64. num. 1. Ego ipse d. cap. 22. num. 4.

4. Excommunicationem dicta Clement. 1. de privileg. non incurrere Religiosos administrantes cum rathabitatio- ne Parochi, vel in casu necessitatis ipso absente, resolvunt plures citati à Bonacin. d. quæst. unica, puncto 4. num. 6. quibus addo Fr. Ludovic. Miranda d. quæstione 49. art. 2. conclus. unica, in princip. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 4. num. 9. Tamburin. d. disput. 7. quæst. 2. Posse enim quemcumque alium Sacerdotem non excommunicatum, aut suspensum licite ministrare hoc Sacramentum si Parochus adsit, vel non possit, aut per manifestam iniuriam nolit hoc Sacramentum ministrare, ex interpreta- tione, seu presumpcia Episcopi, vel Papæ licentia, si pro ea petenda Superior adiri nequeat, tenent Henric. d. lib. 3. e. 1. §. 4. Soar. tom. 4. de pœnitent. disput. 44. sect. 2. Aegid. de Coninck d. disput. 19. num. 9. Fernandez d. §. 1. num. 8.

prope fin. Zambran. de casibus in articulo mortis, cap. 5. dub. 8.

Plures Sacerdotes simul cum Curato eodem tempore posse Extremam unctioem dare, itaut unus unum sensum ungat, itidem prolata forma partiali, asserunt Valer. Reginald. d. lib. 28. num. 62. Galet. in margarita casuum conscient. verb. Extrema Unctio habet, Aegid. de Coninck d. disput. 19. dub. 9. Possuin. de officio curati cap. 9. sub num. 8. Bonacin. d. puncto 4. num. 7. vbi subdit hoc non esse faciendum sine necessitate, alias incurrerit peccatum mortale, Ludovic. à S. Ioanne d. loco num. 7.

a. Infirmis adhibendam, &c.] Vide Henric. d. lib. 3. cap. 11. à princip. Zerol. d. verb. Extrema unctio §. 3. & de sacram. Pœnit. cap. 15. q. 7. vers. dico scemad. Galet. in margarita casuum conscient. eod. verb. Extrema ministraverint, 1. Possuin. d. cap. 9. num. 4. in princip. Aegid. de Coninck d. disput. 19. dub. 7. Ludovic. Miranda d. q. 49. art. 2. conclus. 2. Ludovic. à S. Ioanne d. art. 5. à num. 5. Hurtado d. tract. de Extrema unct. diffie. 10. Fr. Emman. dicta quæst. 19. art. 2. Bonacin. d. quæst. unica puncto 5. num. 1. vbi num. 6. subdit parochum administrare debere hoc Sacramentum cum viderit hominem esse morti proximum ob pestem, ob tactum viperæ, vel ob rabidum morsum, & addit Chapeauille in tract. de modo administrandi Sacramenta a tempore pestis, cap. 5. quæst. 11. Sacramentum hoc sub conditione posse administrari, quamvis etiam adhibito medicorum iudicio probabiliter dubitetur, an homo peste infectus, & consequenter in periculo mortis sit, necne? de quo Ego ipse d. cap. 22. num. 22. & seq.

Ad exhibendum tamen hoc Sacramentum non esse expectandum articulum, quo infirmus omni prorsus sensu careat, aut quo omnino ipsius desperata sit salus, advertunt Nald. in summ. verb. Extrema unctio num. 1. Aegid. de Coninck d. disput. 19. dub. 7. num. 24. Possuin. d. cap. 9. num. 5. Ludovic. Miranda d. quæst. 49. art. 2. conclus. 3. Bonacin. d. puncto 5. num. 7. Nec esse necessarium vi infirmus in lecto iaceat; quia etiam extra lectum iungi posse, v. g. peste infectum, hydropticum, & phthisicum, resolvunt Henric. d. lib. 3. cap. 11. §. 1. Zambran. d. cap. 5. dub. 3. Senes quoque, qui in senectute deficient, absque alia infirmitate iungi posse, tenent Bonacin. d. puncto 5. num. 6. in princip. Valer. Reginald. d. lib. 28. num. 69. Ludovic. Miranda d. quæst. 49. art. 2. conclus. 8. vbi idem dicit de mulieribus in partu iam iam deficientibus, & similibus.

β. Iterum huius Sacramenti subsidio, &c.] Vide Victor. in sum. num. 224. Henric. d. lib. 3. e. 8. §. 4. Soar. tom. 4. de pœnit. disp. 40. in fine. Fr. Emman. d. q. 79. art. 4. Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacram. vbi de Sacram. Extremæ unctio- nis, e. 8. Aegid. de Coninck d. disput. 19. à num. 26. Valer. Reginald. d. lib. 28. num. 49. Bonacin. d. quæst. unica, puncto 6. num. 4. Possuin. d. e. 9. num. 18. Molset. in summ. Theolog. moralis tract. 4. e. 3. n. 55. Paul. Layman d. e. 4. n. 5. metipsum de officio, & potest. Parochi e. 22. nu. 78. Torreblanca d. lib. 2. e. 11. n. 41.

De Sanctissimo Pœnitentiæ Sacramento.

- 1 Pœnitentia est verè & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties post Baptismum in peccata labuntur.
- 2 Baptismus, & Pœnitentia Sacramenta duo distincta sunt.
- 3 Pœnitentia vocatur secunda post naufragiū tabula.
- 4 Verba Domini, Accipite Spiritum sanctum, &c. intelliguntur de potestate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ.
- 5 Actus tres in pœnitente requiruntur quasi materia Sacramenti Pœnitentiæ, videlicet contritio, confessio, & satisfactio.
- 6 Contritio bona ex quibus non eliciatur.
- 7 Confessio sacramentalis instituta & ad salutem necessaria est iure diuino, & modus secretè confiten- di est à Christo institutus.

- 8 In Sacramento Pœnitentiæ ad remissionem peccatorum necessarium est iure diuino confiteri omnia & singula peccata.
- 9 Integritas confessionis.
- 10 Peccata omnia mortalia post Baptismum commissa necessariò explicanda sunt in confessione.
- 11 Circumstantiæ quæ peccati speciem mutant.
- 12 Confessio omnium peccatorum non est impossibilis, sed ad eam tenentur omnes & singuli Christi fideles semel in anno.
- 13 Absolutio sacramentalis Sacerdotis est actus iudicialis, non nudum ministerium.
- 14 Sacerdotes in peccato mort. existentes ligandi & soluendi potestatem habent.
- 15 Sacerdotes soli sunt ministri absolutionis.
- 16 Episcopus habet ius referuandi casus, & casuum referuatio